



**Scholia In Primarias Preces Imperatoris**

**Chokier, Jean de**

**Coloniae Agrippinae, 1674**

VI. Cæsar an alium nominare poſſit, si Preces primo concessæ, effectum  
non sint fortitæ

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62387](#)

24  
 tate, præfereturis qui à Cæsare est nominatus c. si à sede de prob. in 6. Nam & in collatione Episcopi ac Vicarij eodem tempore facta, præfertur Episcopi, tanquam dignioris, Calderinus cons. 2. de officio Vicary, d. cap. si à sede. Et sicut Papa conferendo beneficium, videtur alteri potestatem conferendi abstabito, cap. ut nostrum, ut Eccl. benef. sine diminut. conferantur, ita & Imperator Papa enim & Imperator fraternizant, ut ostendit Erasmus à Chokier frater meus in tractat. de Iuris dicit ordinarii in exemptos part. 4. quest. 13. Quarta conclusio Quipius executori præsentat diploma Precum Cæsar earum, præfertur alteri cui deadem data facta est collatio, Rot. a decif. 100. Item si unus, m. No. Feli, in d. cap. Capitulum Sanctæ crucis, de rescript. Arnulphus Ruz. eus tractat. Regaliorum privilegio 46. m. 10, in fin. quod latius ostendo ad Reg. XV. Cancell. Concurrentibus in datano. q. & seqq. Sed quid si Precista post acceptatum & collatum sibi ab executore beneficium perdi derit diploma suarum Precum, an possit beneficium cum loca collatione retinere; quo affirmativas respondit Feli. in cap. in nostra vers. spatiatus in si. & ibi Ant. de But. de rescript. nam collatio conservatur sine litteris Nominationum, per c. Cum olim. 1. de privileg. glo. inc. Sane de Remissia. Quinta Conclusio: Preferri debet is alteri, in cuius diplomate inserta est clausula motus proprij, arg. cap. si pluribus, de probab. in 6. Ruz. eus ubi supra nu. 12. vel clausa, ETIAMSÌ ALTERI CONTULERIMVS: ea enim denotat gratiam alterius esse posteriorem: quia cum in diversis scripturis concurrat gratia & habitus, privato semper præsumunt posterior, Bald. cap. 2. de off. deleg. & proinde ratione juris primò quaesiti, ab eo jus tolli non potest L. id quod nostrum, ff. de Regulis Iuris. Sexta conclusio: Si Cæsar unico verbo primarias nominationes duobus conferat, neutra collatio valet; nam ad validitatem cuiuslibet actus duo requiruntur, voluntas, & potestas, cap. cum super Abbatia, de off. deleg. ubi Bald. & Decius facit textus in cap. adhac, il. 1. ibi, potest, si voluerit, de appellationib. In Cæsare autem duobus eodem actu conferente deficit potestas, per Juris theoriam, ubi non assitit juris potentia, inanis est voluntas. Bald. in l. nolle, ff. de acquirenda hereditate, ergo si deficit potestas, sequitur nullitas, cum illa duo copulativè requirantur. Ideò necessariò debent ad esse illa duo, Philip. Probus tractat. juris Regale quest. 28.

Cæsar an secundum nominare posse, si Preces quoad pri munum non sint sorti- ta effec- tum.  
 QVINTO queritur si Preces concessæ alicui non fuerint sortiti effe- tum, ut puta ob mortem Precistæ, an Cæsar possit alium nominare? videtur quod sic: quia Indultum illi datum est contemplacione sua personæ, aut dignitatis CÆSAREA, idcò per primam collationem, potestas conferendi non est extincta, glo. in pr. agm. sanct. tit. de part. possess. verbo beneficium. Secundo, quando actus non habet effectum secundum intentionem disponentis, non restringitur ad unum actum, sed de ulteriori actu semper intelligitur, donec res sortiatur effectum, Bald. in l. invitatus in si. C. de procurat. anal. Gero-

Germanius tract. de Indulg. Cardin. §. volumus autem, nu. 49. ubi ex Geminia in cap. si compromissarius, §. & idem de Ele<sup>ctio</sup>. scribit, quod commissio alicui facta de providendo intelligi debeat cum effectu. Confirmatur per notata Jo. Mon. In cap. sicut nu. 9. de verb. signif. in 6. quem ibi sequuntur lo. And & Domin. ubi si Episcopus habeat privilegium cum temporis præfinitione, ut possit eligere quatuor clericos suis obsequijs insistentes, qui percipiunt fructus suorum beneficiorum in absentia, illosque eligat, demum alter eorum cedit, vel decedit, certè loco illius alium potest surrogare, & sicut, §. in annos 2. resp. ff. quib. mod. usus fructus amittatur. Staphil. tract. de prærog. expect. Probatur infuper à simili; nam patronus laicus potest plures præsentare, donec actus fuerit plenè consummatus. Abb. in cap. quanto Col. C. de Indic. glos. in Clem. I. verb. simul vel successivè edem tit. Neque præmissis adversatur, quod omnis dispositio intelligenda sit de prima vice, I. boves, §. hoc sermone. ff. de verb. signif. quia Cæsar non intendit nisi semel conferre, dummodo plenè & effectu alter contulerit, & hoc est potius accumulatio ad primum jus, quam variatio. Quæ conclusio etiam obtinet in jure Regalizæ, quo Rex Galliz toties conferet, quoties vacaverit, donec & quousque jus ipsum Regalizæ plenè sit ad effectum deductum, Arnulphus Ræbus tract. Iuris Regaliorum privileg. 2. num. 5. & seqq.

SEXTO queritur, an si beneficium, ad quod Precista nominatus est, ei-  
demque exinde collatum, fiat litigiosum, & pendente lite Precista moriatur,  
aut juri suo cedat, Cæsar possit alteri Preces conferre, seu alium surrogare? Ita  
videtur: argumento ducto à Regalistis ad Precistas, Philip. Probus tract. Regal.  
q. 30. qui utitur hac si ratione: de jure enim communii videmus, quod si cle-  
ricus lite pendente moriatur, aut cedat, vel electioni non consentiat, electio  
ad eligentes revertitur, cap. i. de res fit, in integrum, & cap. si electio de electio, lib. 6.  
& licet hæc jura loquantur in electionibus, idem tamen dicendum in colla-  
tionibus, cap. i. ut lite pendente in 6. quia si pendente lite alter colligitantium  
moritur, collatio ad eum, qui prius jure proprio non devoluto contulerat, re-  
vertetur. Nec refert quod ista jura loquantur in Collatoribus Ecclesiasticis,  
quia idem observari debet in Cæsare, qui jus suum metitur à Papa, Reg. qui in  
alterius ff. de Reg. juris, à cuius Indulso fit, ut beneficium sit illi affectum, quoad  
usque collatio per ipsum facta fuerit suum plenum & pacificum fortita effe-  
ctum, ut prædiximus. Nam alias Precista nunquam esset pacificus, quia ordi-  
narij Collatores (qui cane peius & angue odio habent Precistas) molestias  
semper exhiberent Precistis non facturi si videant, quod si lite pendente mo-  
riantur, collatio precum Primiarum ad Cæsarem revertetur. Quæ etiam ra-  
tio militat in Regalista, ut si lite pendente cedat vel decebat, Rex possit be-  
neficium litigiosum conferre, nec dicetur his contulisse, quia hæc collatio est  
quædam surrogatio, quæ censetur eadem cum prima. Sed hoc Galli notent,  
quos remitto ad Philip. Probum tract. iuris Regal. q. 30.

SEPTI.

Beneficio  
effectu li-  
tigiosu &  
posita per  
obitum  
Precista  
vacante  
am Cæsar  
alteri pra-  
cer con-  
ferre pos-  
sit: